

SESIUNE DE LUCRU LA ACADEMIA DE ȘTIINȚE DIN GÖTTINGEN

Între proiectele științifice inițiate cu aproximativ trei decenii în urmă de Academia de Științe din Göttingen s-a aflat și elaborarea unei noi ediții a celebrului *Reallexikon der Germanischen Altertumskunde*, editat de J. Hoops în anii 1911–1917. Dacă la prima apariție lucrarea a avut patru tomuri, cea de a doua ediție urmează a fi extinsă la peste 30 volume, ceea ce arată anvergura acestui proiect ambițios, la care s-au implicat de-a lungul anilor un mare număr de specialiști, provenind în majoritatea lor din domeniul științelor filologice, arheologice și istorice. De asemenea, trebuie adăugat că mijloacele financiare puse la dispoziție pentru realizarea proiectului au fost și ele substanțiale.

Lexiconul, din care primul volum a văzut lumina tiparului în 1973, apare în cunoscuta editură **Walter de Gruyter**, Berlin - New York. Până în anul 1998 au fost tipărite primele 12 tomuri, dar apariția celorlalte volume urmează a fi făcută într-un ritm mult mai alert, astfel încât întreaga operă să fie încheiată până în anul 2005. Publicarea restului de circa 20 volume în numai șapte ani, așadar cu o frecvență de circa trei tomuri pe an, a determinat, printre altele, unele reorganizări ale grupului de consilieri și îmbunătățirea modului de conlucrare și comunicare între editori, consilieri, comitetul redacțional și autori.

În același timp, termenii stabiliți de Academia de Științe din Göttingen pentru elaborarea lexiconului au impus și convocarea unor întâlniri de lucru ale forului de conducere (editori și redacție) cu consilierii din domeniul celor trei specialități principale (filologi, arheologi, istorici).

Prima din aceste sesiuni de lucru, ce a reunit pe cei trei editori (prof. dr. Heinrich Beck, Bonn; prof. dr. Heiko Steuer, Freiburg; prof. dr. Dieter Geuenich, Duisburg), pe șefa redacției (privatdocent dr. Rosemarie Müller, Göttingen), precum și pe consilierii arheologi și specialiști în domeniul științelor naturii (prof. dr. Herman Ament, Mainz; prof. dr. Karl-Ernst Behre, Wilhelmshaven; prof. dr. Peter Berghaus, Münster; prof. dr. Volker Bierbrauer, München; prof. dr. Torsten Capelle, Münster; dr. Ion Ioniță, Iași; dr. Jan Peder Lamm, Stockholm; dr. Wojciech Nowakowski, Varșovia; dr. Hans Reichstein, Kiel; prof. dr. Winfried Schenk, Tübingen; prof. dr. Henrik Thrane, Århus; prof. dr. David M. Wilson, Londra), a avut loc în ziua de 7 noiembrie 1998 la sediul Academiei de Științe din Göttingen, instituție care a suportat de altfel și toate cheltuielile de transport și sejur ale participanților. Lucrările sesiunii au fost conduse de prof. dr. Heiko Steuer, specialistul arheolog dintre editori. Întâlnirea a fost excelent organizată și a avut un program dens până seara târziu, cu o pauză pentru masa de prânz și o scurtă vizită la sediul redacției, aflată în vechea clădire a Academiei.

Dezbaterea a început printr-o prezentare succintă asupra elaborării proiectului în cadrul Academiei de Științe din Göttingen și a termenului limită (anul 2005) până la care va continua finanțarea. Este cât se poate de semnificativ că Academia nu a limitat numărul de volume ce vor putea fi publicate, ci doar perioada în care lucrarea trebuie încheiată. În continuare s-au discutat și precizat competențele consilierilor, spațiul geografic de

care fiecare din aceștia urmează să se ocupe în viitor, precum și modul de colaborare și comunicare cu redacția și editorii. Datorită operativității de transmitere a informațiilor și costurilor foarte reduse s-a recomandat folosirea cu prioritate a poștei electronice.

O discuție prelungită s-a desfășurat în legătură cu modul de structurare a diferitelor categorii de voci, precum și referitor la acele voci importante ce ar fi trebuit să apară în primele 12 tomuri, dar care la vremea respectivă au fost trecute cu vederea. Ținând seama că antichitățile germanice din estul și sud-estul continentului sunt foarte slab reprezentate în volumele apărute până acum, s-au solicitat liste cu propuneri de voci noi, ce vor fi incluse în volumele următoare. De asemenea, s-a stabilit și pregătirea unor tomuri suplimentare, cu vocile importante omise în volumele deja apărute.

În general, se poate aprecia că sesiunea de la Academia de Științe din Göttingen în legătură cu pregătirea următoarelor circa 20 tomuri din *Reallexikon der Germanischen Altertumskunde* a fost o reușită deplină. Succesul ei nu se reduce doar la dezbaterile

asupra lexiconului, care în mod firesc au avut prioritate absolută. La acestea se adaugă și contactele cu alți specialiști, folosite cu promptitudine, în pofida intervalului scurt ce a stat la dispoziția fiecăruia. Discuții pe diverse teme științifice au putut fi purtate de participanți mai ales după terminarea sesiunii, când a fost oferit un dineu de către Academie în onoarea participanților.

După întrunirea de la Göttingen am rămas pentru aproximativ o lună la Frankfurt (8 noiembrie – 4 decembrie). Aici am efectuat o documentare în cunoscuta bibliotecă de la Römisch-Germanische Kommission a Institutului Arheologic German, luând cunoștință de literatura științifică mai recentă asupra antichităților romane și a migrației popoarelor din Europa centrală și de est. De asemenea, am avut mai multe discuții cu prof. dr. S. von Schnurbein referitoare la stadiul în care se află elaborarea „Corpusului descoperirilor romane din Moldova”. În perioada sejurului din Frankfurt am plecat timp de o săptămână și la Bonn, tot pentru documentare, lucrând în bibliotecile de la Institut für Vor- und Frühgeschichte și Kommission für Allgemeine und Vergleichende Archäologie.

ION IONIȚĂ